

.....इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड

केन्द्रीय कार्यालय : .....
फोन नं. - ..... फ्याक्स - ..... ईमेल.....

केरा खेती बीमालेख (लागत)

केरा खेतीको धनीद्वारा प्रस्ताव तथा घोषणा, जुन कुरा यस करारको आधार हुने तथा यस बीमालेखमा समावेश भएको मानिने विषयमा सहमति जनाई बीमाशुल्कको रकम भुक्तानी भएको आधारमा .....इन्स्योरेन्स कं लि. (यसपछि बीमक भनिएको) समक्ष देहायमा उल्लिखित बीमाको लागि प्रस्ताव गरिएकोले यस बीमालेखको अनुसूची, विवरण तालिका, परिभाषा, विशेष व्यवस्था, अपवाद र सर्तहरू यस करारनामाको अभिन्न अङ्ग मानिने गरी बीमा शुल्क भुक्तानीको प्रतिफल स्वरूप बीमकले बीमाको अवधि भित्र केरा खेतीको विवरण तालिकामा उल्लेख भए बमोजिमका केरा खेतीको क्षति/हानी-नोक्सानी भएमा लागत मूल्य अनुसारको क्षतिपूर्ति रकम सम्बन्धित पक्षलाई भुक्तानी गर्नेछ ।

बीमालेखले रक्षावरण गर्ने जोखिमहरू :

यस बीमालेख अन्तर्गत देहायका जोखिमहरू समावेश छन् :

- (१) देहायका कुनै कारणबाट अनुसूचीमा उल्लिखित केरा खेतीको बीमा अवधि भित्र हानी-नोक्सानी भएमा लागत मूल्य अनुसारको क्षतिपूर्ति रकम भुक्तानी दिनेछ । बीमकले उक्त अनुसूचीमा उल्लिखित बीमा रकमको सिमा सम्म वास्तविक क्षतिको ९० प्रतिशत रकम सम्म बीमितलाई भुक्तानी गर्नेछ :
  - (क) आगलागी, चट्याङ
  - (ख) भूकम्प,
  - (ग) बाढी/डुवान /खडेरी
  - (घ) पहिरो/भूस्खलन,
  - (ङ) आँधिबेहरी, असिना, हिउँ वा तुसारो,
  - (च) आकस्मिक/दुर्घटनाजन्य बाह्य कारणहरू,
  - (छ) किरा तथा रोगबाट हुने हानी-नोक्सानी ।
- (२) यस बीमालेखको बीमाको अवधि भित्र बीमितको दुर्घटनाबाट मृत्यु भएमा बीमा रकम **रु.२,००,०००/-** (अक्षरपी दुई लाख) दुर्घटना बीमा वापत भुक्तानी गर्नेछ ।

क्षतिपूर्ति नदिने अवस्थाहरू

बीमकले निम्न अवस्थाहरूमा यस बीमालेख अन्तर्गत दाबी भुक्तानी दिने छैन :

- (१) केरा खेतीको धनी वा निजको एकाघर परिवारका सदस्यको लापरवाहीको कारणले वा जानाजान मनोरञ्जनको उद्देश्यबाट वा रिसइवीपूर्ण व्यवहारको कारणबाट क्षति भएमा ।
- (२) कानुनी निकायको आदेशमा बीमा गरिएको केरा खेतीलाई नष्ट गर्नु पर्ने भएमा ।
- (३) केरा खेती चोरी भएमा ।
- (४) बीमितले आफ्नो जग्गा बिक्री वा स्वामित्व हस्तान्तरण गरेको अवस्थामा । तर कानुन बमोजिम जग्गाको स्वामित्व स्वतः परिवर्तन हुने अवस्थामा यो प्रावधान लागू हुने छैन । जग्गा बिक्री वा

स्वामित्व हस्तान्तरण गरेको अवस्थामा बीमालेख नामसारी गरी बीमा सुरक्षणलाई निरन्तरता दिन सकिनेछ ।

- (५) युद्ध, अतिक्रमण, विदेशी सैन्य कारवाही (युद्ध घोषणा भएको होस् वा नहोस्), गृहयुद्ध, राजद्रोह, क्रान्ति, सत्ता विप्लव, सैनिक विद्रोहको कारणबाट बीमित केरा खेतीको क्षति भएमा ।
- (६) देहायको प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा सिर्जना भएको वा सोको प्रतिकूल योगदानबाट उत्पन्न कारणले बीमित केरा खेतीको क्षति भएमा :
  - (क) आणविक विकिरण वा आणविक इन्धनको ज्वलन पछि शेष रहेको बेकम्मा पदार्थबाट निस्कने रेडियोधर्मिता (स्वतः जारी रहने अणुको विच्छेदनको ज्वलन समेत) को सक्रियताको संसर्गबाट प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपले हुने कुनै दुर्घटना,
  - (ख) आणविक हातहतियारबाट उठेको वा सोसँग प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा संलग्न रहेको कारणबाट भएको दुर्घटना ।
- (७) केरा खेतीको धनीले प्रस्ताव फाराममा विवरण दिँदा भुट्टा विवरण दिएमा वा जोखिम मूल्याङ्कन गर्नका लागि आवश्यक पर्ने वास्तविकता लुकाई भुट्टा कुरा उल्लेख गरेमा बीमक दावीप्रति उत्तरदायी हुने छैन ।
- (८) बीमा गरिएको केराको बाली बंशाणुगत कारणबाट क्षति/हानी-नोक्सानी भएमा ।

शर्तहरू

बीमितले पालना गर्नुपर्ने शर्तहरू :

- १) केरा खेतीमा कुनै रोग/किरा वा दुवै लागेमा केरा खेती धनीले तत्काल आफ्नै खर्चमा उचित रेखदेख गराउनु पर्नेछ । साथै, केरा खेती धनीले उचित रेखदेख तथा उपचार गराएको कागजात सुरक्षित साथ राख्नु पर्छ । बीमा दावीको अवस्थामा सोको प्रमाण पेश गर्नु पर्नेछ ।
- २) बीमकले चाहेको जुनसुकै समयमा केरा खेती परीक्षण/निरीक्षण गर्न आउने बीमक वा तोकिएको संस्थाका आधिकारिक प्रतिनिधिलाई केरा खेतीको धनीले परीक्षण/निरीक्षण गर्न दिनु पर्नेछ ।
- ३) केरा खेती धनीले केरा खेतीको क्षति/हानी-नोक्सानी भएमा सोको ३ दिनभित्र लिखित जानकारी स्वयम् वा सदस्य संस्था मार्फत बीमकलाई दिनु पर्नेछ । त्यस्तो जानकारी प्राप्त भएको ४८ घण्टाभित्र बीमक वा तोकिएको संस्था वा प्रतिनिधिले क्षति/हानी-नोक्सानीको निरीक्षण गर्न सक्ने हुनाले सो अवधिसम्म केरा खेती धनीले क्षति/हानी-नोक्सानीको स्थानलाई यथा अवस्थामा राख्नु पर्नेछ । तर क्षति न्यूनीकरण गर्न चालिएको कदमलाई यस प्रावधानले कुनै बाधा पुऱ्याउने छैन ।
- ५) यस बीमालेख अन्तर्गत बीमित केरा खेतीको क्षति भएको कारणबाट हुने अन्य वा थप खर्च वा हानी-नोक्सानीको दावी गर्न पाइने छैन ।
- ६) यस बीमालेखको अनुसूचीमा बीमा अवधि समाप्त हुने भनि उल्लिखित भएको मितिमा स्थानीय समय अनुसार रातको बाह्र (१२) बजे पछि यस बीमालेखको अवधि समाप्त हुनेछ ।

- ७) केराको घरी (Bunch) काटीसकेपछि (Harvest) केरामा हुने कुनै पनि प्रकारको क्षति/हानी-नोक्सानी भएमा यस बीमालेखले सुरक्षण प्रदान गर्ने छैन ।
- ८) केराको जात तथा लगाउने प्रविधि अनुसार दूरी कायम भएको हुनुपर्ने छ ।
- ९) नयाँ जातको आयातीत केराको बाली लगाउदा अनिवार्य रूपमा फाइटोसेनेटरी सर्टिफिकेट (Phyosanitary certificate) पेश गर्नुपर्ने छ ।
- १०) केरा खेती गरिने जग्गा भाँडामा लिई प्रयोग गरिने अवस्थामा जग्गा धनी सँग भएको संभौताको प्रतिलिपी राख्नुपर्नेछ ।

बीमाशुल्क

१) क) बीमाङ्क कायम गर्ने तरिका :

$$\text{बीमाङ्क} = \text{I} + \text{II}$$

I = परिवर्तित लागत (variable cost) जग्गाको तयारी, तारवार, रोपाई, श्रमिक, ढुवानी खर्च, सिचाई, बिषादी, केराको बेर्ना, मल तथा खाद्यतत्व, गोडमेल, अन्य वगैचा व्यवस्थापनका कार्यहरु, जग्गाको धितो मूल्य आदिको वास्तविक मूल्य

II = अपरिवर्तित लागत (fixed cost) जग्गाको कर, सिचाईको कर, कृषि उपकरणको ह्रास कट्टी, कृषि उपकरणहरुको मर्मत संभार आदिको वास्तविक मूल्य

ख) बीमाङ्क कायम गर्दा नेपाल सरकार द्वारा अधिल्लो वर्ष तोकिएको कुल लागत मूल्यमा ५ प्रतिशतका दरले थपघट हुने गरी तोक्न सकिनेछ ।

ग) बीमाशुल्क बीमाङ्क रकमको पाँच (५) प्रतिशत प्रति बालीका दरले लाग्नेछ ।

घ) बीमा गर्दा कुल लागत मूल्यमा गर्नुपर्ने छ ।

ङ) केरा बेर्ना लगाईसकेपछि मात्र बीमा गर्नुपर्ने छ ।

च) एक वर्ष भन्दा बढी अवधिको बीमाको लागि वार्षिक बीमाशुल्कको समानुपातिक (pro rata) हिसाबले थप बीमाशुल्क लिई बीमालेख जारी गर्न सकिनेछ ।

२) दुर्घटना वापत बीमाशुल्क : रु.०.५० प्रति हजार (बीमा अवधि १ वर्ष (३६५ दिन) वा सो भन्दा बढी अवधीको लागी)
रु.०.२५ प्रति हजार (बीमा अवधि १ वर्ष भन्दा कम अवधीको लागी)

दाबी सम्बन्धी प्रक्रिया

१) यस बीमालेखले रक्षावरण गरेको जोखिमहरुका कारणबाट बीमितको केरा खेतीको हानि भएमा सोको १५ दिनभित्र वा सो अवधिभित्र संभव नभएमा सोको कारणसहित संभव हुनासाथ बैङ्क वा सदस्य संस्था मार्फत देहायका कागजातहरु बीमक समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ :

क) सक्कल बीमालेख (आंशिक क्षति भएको अवस्थामा बीमालेखको छाँया प्रति)

ख) पूर्ण रूपले भरिएको दाबी फाराम

ग) सम्बन्धित प्राविधिकको प्रतिवेदन

घ) सम्बन्धित गा.वि.स वा न.पा.वा वडा वा कम्तिमा नजिकको दुईजना छिमेकी/संधियारको सर्जमिन मुचुल्का

ङ) क्षति भएको केरा बालीको फोटो

च) प्राविधिकबाट उपचार गराएको कागजात

- २) बीमा अवधिभित्र तल तालिकामा उल्लेख भए अनुसार जून समय (महिना) मा दाबी पर्छ, सोही समय (महिना) अनुसार वास्तविक क्षतिको आधारमा दाबी भुक्तानी गरिनेछ ।

अवधि	बीमाङ्कको प्रतिशत (१ वर्ष भन्दा बढी अवधिको बालीको हकमा)	बीमाङ्कको प्रतिशत (१ वर्ष भित्र तयार हुने बालीको हकमा)
पहिलो ३ महिना सम्म	५२ %	५५ %
४ महिना देखि ६ महिना सम्म	५५ %	६५ %
७ महिना देखि ८ महिना सम्म	६७ %	७५ %
९ महिना देखि १२ महिना सम्म	७० %	१०० %
१३ महिना भन्दा माथि	१०० %	-

- ३) खेती गरिएको केराको घरीमा कोसा लागि क्षति भएको अवस्थामा बिक्री हुने घरी बजारमा बिक्री गरी बाँकि हुन आउने क्षतिको मात्र दाबी भुक्तानी गरिनेछ ।

परिभाषा

बीमित भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा नाम उल्लेख भएको र यसै बीमालेख अन्तर्गत बीमा गरिएको केरा खेतीको स्वामित्व भएको व्यक्ति वा संस्था भन्ने सम्झनु पर्दछ ।

बीमित बाली भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा नाम र विवरण उल्लेख भएको केरा खेती संभन्नु पर्दछ ।

बीमाङ्क रकम भन्नाले बीमित तथा बीमकबाट मान्यता प्राप्त प्राविधिकले संयुक्त रूपमा भरी बीमाको प्रस्ताव फारामको साथमा पेस भएको केरा खेती बीमाको लागत मूल्य निर्धारण फाराममा लेखिएको घोषित मूल्य संभन्नु पर्दछ ।

प्राविधिक भन्नाले कृषि सेवा केन्द्र, उपकेन्द्र वा मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट कृषि विषयमा आधारभूत ज्ञान हासिल गरेको प्राविधिक व्यक्ति संभन्नु पर्दछ ।

बीमा अवधि भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा उल्लेख भएअनुसार बीमा जोखिम स्वीकार गरिने बढीमा १ वर्षसम्मको अवधिलाई संभन्नु पर्दछ ।

बाली हानीनोक्सानी/प्रमाण-पत्र भन्नाले सम्बन्धित सदस्य संस्था र प्राविधिकले बीमित बालीको हानी-नोक्सानी भएको भनि प्रमाणित गरी दिएको प्रमाणपत्रलाई संभन्नु पर्दछ ।

दुर्घटना भन्नाले बाहिरी आँखाले स्पष्ट देख्न सकिने र साङ्घातिक माध्यमबाट हुने आकस्मिक घटना संभन्नु पर्दछ ।

**केरा खेती बीमालेख
अनुसूची**

केरा खेती धनीको नाम : नागरिकता नं. : ठेगाना : प्रदेश..... जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा..... वडा नं.....टोल:..... फोन नं..... इमेल.....	बीमालेख नं. : अभिकर्ताको नाम : कोड नं. : बीमालेख जारी स्थान : बीमालेख जारी मिति : बीमालेख जारी समय : नगदी रसिद नं. : नगदी रसिद जारी मिति : नगदी रसिद जारी समय : केरा वाली लगाइएको जम्मा क्षेत्रफल (हेक्टर) : बीमाङ्क = I + II (बीमालेखको शर्तको बुदाँ नं. १० “क” वमोजिम कायम गर्ने)	
जात : (खुलाउनु पर्ने) <p style="text-align: center;">बीमा अवधि</p> प्रारम्भ मिति : समाप्ति मिति :		
केरा खेती लगाइएको स्थान : प्रदेश..... जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा..... वडा नं.....टोल:.....		
इच्छाईएको ब्यक्तिको	कुल बीमाङ्क :	रु.
नाम थर :	कुल बीमाशुल्क :	रु. “क”
बीमित र इच्छाईएको ब्यक्तिको बीचको नाता :	छुट : “क” को..... % (यदि भएमा) :	रु. “ख”
इच्छाईएको ब्यक्तिको पिताको नाम :	(क-ख) छुट पछिको बीमाशुल्क :	रु. “ग”
इच्छाईएको ब्यक्तिको माताको नाम :	“ग” को.....प्रतिशतले हुन आउने अनुदान रकम :	रु. “घ”
सम्पर्क नं.: मोबाइल..... आवास :.....	(ग-घ) जम्मा	रु. “ङ”
समूह/संस्था/समिति/ऋण दिने बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाको नाम :	टिकट दस्तुर :	रु. “च”
ठेगाना :	बीमितले तिर्नुपर्ने बीमाशुल्क : (ङ + च)	रु. “छ”
फोन नं. :	बीमितले दुर्घटना बीमा वापत तिर्नुपर्ने बीमाशुल्क :	रु. “ज”
	बीमितले तिर्नुपर्ने जम्मा बीमाशुल्क : (छ + ज)	रु.

बीमालेख स्वीकार गर्ने अधिकार प्राप्त व्यक्तिको
हस्ताक्षर :
नाम :
पद :
मिति :

..... इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड
काठमान्डौ, नेपाल
केरा खेती बीमा प्रस्ताव फाराम

१) केरा खेती धनीको नाम : .....

२) पुरा ठेगाना :

प्रदेश.....जिल्ला.....महा/उपनगर/नगर/गा.पा.....

वडा नं.....टोल : .....

३) पेशा : .....

४) बीमा अवधि : .....

५) इच्छार्इएको ब्यक्तिको नाम थर :

बीमित र इच्छार्इएको ब्यक्तिको बीचको नाता :

इच्छार्इएको ब्यक्तिको पिताको नाम :

सम्पर्क नं.: मोबाइल.....

इच्छार्इएको ब्यक्तिको माताको नाम :

सम्पर्क नं.: मोबाइल.....

६) तल उल्लिखित विवरण तालिकामा भर्नुहोस् :

क्र.सं.	जात	क्षेत्रफल	लागत मूल्य (I + II)	बीमा अवधि		बीमाङ्क रकम
				देखि	सम्म	

७) केरा खेती लगाइएको स्थानको पूर्ण विवरण/ठेगाना :

प्रदेश.....जिल्ला.....महा/उपनगर/नगर/गा.पा..... वडा नं.....

टोल :..... कित्ता नं. ....

८) केरा खेती तपाईंको एकल स्वामित्व वा साभेदारीमा हो ? साभेदारीमा भए साभेदारको विवरण भर्नुहोस् :

नाम : .....

ठेगाना :

प्रदेश.....जिल्ला.....महा/उपनगर/नगर/गा.पा.....वडा नं.....

टोल :.....

९) तपाईंले यस पूर्व गर्नु भएको केरा खेती बालीमा किरा वा रोग लागेको थियो ? यदि छ भने किरा वा रोगहरुको स्पष्ट विवरण दिनुहोस् : .....

१०) कृषिजन्य सुविधाहरु प्राप्त गर्नु भएको छ ? यदि छ भने त्यो कहाँबाट प्राप्त गर्नुभयो ?

क) सरकारी/निजी कृषि सेवा केन्द्र .....

ख) कृषि केन्द्रबाट केरा बाली लगाइएको स्थानको अन्दाजी दूरी .....

ग) सरकारी वा निजी कृषि प्राविधिकद्वारा बीमित बालीहरूलाई गरिने चेकजाँचको विवरण :

.....

११) यस पूर्व केरा खेती किरा वा रोग बाहेक अन्य कारण बाट हानी-नोक्सानी भएको थियो ? यदि छ भने निम्न विवरण भर्नुहोस् :

वर्ष	नोक्सानीको कारण	नोक्सान भएको परिमाण	प्राप्त रकम

१२) यस पूर्व कुनै बीमा कम्पनीमा केरा खेतीको बीमा भएको भए सो बीमा कम्पनीको नाम उल्लेख गर्नुहोस् । बीमा भएको भए कति बीमाङ्क बराबरको बीमा भएको हो ? उल्लेख गर्नुहोस्

बीमकको नाम	बीमाङ्क रकम	प्राप्त दावी भुक्तानी रकम

१३) कुनै बैङ्क वा वित्त कम्पनी वा सहकारीले उक्त केरा बालीमा लगानी गरेको छ ? छ भने, उक्त बैङ्क वा वित्त कम्पनी वा सहकारीको निम्न विवरण उल्लेख गर्नुहोस् :

नाम : .....

प्रदेश.....जिल्ला.....महा/उपनगर/नगर/गा.पा.....वडा नं.....

टोल :..... कित्ता नं. .... फोन नं : .....

लिएको ऋणको रकम : रु. ....(अक्षरमा).....

म/हामीले माथि उल्लिखित केरा खेतीको बीमा ..... कम्पनी लिमिटेडसँग कम्पनीको सर्त बन्देज बमोजिम गर्न प्रस्ताव गर्दछौं । म/हामी माथि उल्लिखित प्रश्नहरूको उत्तर सत्य भएको, केरा खेती बारे यथार्थ ढङ्गले वर्णन गरिएको व्यहोरा प्रत्याभूत गर्दछौं । मैले/हामीले बीमासँग सम्बन्धित कुनै पनि सूचना, विवरण वा तथ्य नलुकाएको र यही प्रस्ताव नै कम्पनी र म/हामी बीच हुने सम्झौताको आधार हुने कुरा घोषणा गर्दछौं ।

प्रस्तावकको

सही :

नाम :

मिति :

.....इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड
काठमान्डौ, नेपाल
कृषि प्राविधिकको प्रमाणपत्र

(प्रस्ताव फारम साथ संलग्न हुनु पर्ने)

१) केरा खेती धनीको नाम :.....

२) ठेगाना :

प्रदेश.....जिल्ला.....महा/उपनगर/नगर/गा.पा.....वडा नं.....
टोल :..... कित्ता नं. .... फोन नं : .....

३) केरा खेती लगाइएको स्थानको विवरण/ठेगाना :

प्रदेश.....जिल्ला.....महा/उपनगर/नगर/गा.पा.....वडा नं.....
टोल :..... कित्ता नं. ....

४) बीमाको लागि प्रस्तावित केरा खेतीको विवरण :

क्र. सं.	जात	क्षेत्रफल	लागत मूल्य*
क)			
ख)			

५) केरा खेती बीमा योग्य अवस्थामा छ ?

.....

६) केरा खेती कुनै रोग वा किराबाट प्रभावित थियो ? यदि थियो भने विवरण दिनुहोस् ?

.....

७) केरा खेतीको पूर्वाधारहरुको अवस्थामा सन्तोषजनक छ ?

.....

८) केरा खेतीको उचित रेखदेख गरिएको छ ?

.....

९) केरा खेतीको नजिकमा कुनै सरुवा वा सङ्क्रामक रोग फैलिएको थियो ?

.....

१०) उक्त केरा खेतीको जोखिमलाई स्वीकार्न नमिल्ने अरु कुनै जानकारी छ ? यदि छ भने त्यसको विवरण दिनुहोस् ।

.....

११) तपाईं उक्त केरा खेतीको जोखिम स्वीकार गर्न कम्पनीलाई सुभाब दिन चाहनुहुन्छ ?

.....

अनुसूचिमा उल्लिखित केरा खेतीको मैले ध्यानपूर्वक परीक्षण गरें । प्रस्तुत विवरण, मूल्य र उत्तरहरु मेरो जानकारीमा आएसम्म सही छन् भन्ने कुरा प्रमाणित गर्दछु ।

प्राविधिकको

नाम :

सही :

ठेगान :

मिति :

फोन/मोबाईल नं. :

* नेपाल सरकारद्वारा उपलब्ध गराइएको तथ्याङ्कको आधारमा